

ZENTÁI NÉPLAP

Előfizetési árak:

1 évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., 1/2 évre 1 frt 25 kr.
Néptanítóknak fél évre 1 frt 25 kr.

EGY SZÁM ÁRA 10 KR.

Kapható Buchwald József dohány nagy-tözsében.

Megjelen minden pénteken.

FELELŐS SZERKESZTŐ
és laptulajdonos

KOZICS ALADÁR
BANK-IGAZGATÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Zentán: Eugen és úri utca sarkán levő Tésits-féle házban.

Hirdetéseket s nyilttéri közleményeket külön díjazás mellett
közöl a kiadóhivatal.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A polgárokhoz!

Nagy dolgok előtt állunk, sok teendő vár a megvalósulásra. — Ha igaz, a jövő esztendő nem csekély küzdelmet fog adni, mely kipróbálja a karok harc-acsérozta izmait. — Országos képviselői, városi képviselői, megye törvényhatósági bizottsági választás és városi tisztújítás az, mi küszöbünkön áll, ajtónkon kopogtat! Halljátok meg a kopogtatást s mondjátok hogy: szabad. Elmondja akkor a jövevény, hogy mit hozott magával, mit kér és mit akar magával vinni tőletek.

Elhossa magával a közvélemény felhívását, hogy jogaitokat érvényesítsétek, szentül és azon a módon, a mint Isten érvényesíteni engedi; elhossa a lelkiismeret biztató szavát, mely jogtalanságot lát abban, ha jogaitokat épen nem —, vagy csak úgy gyakoroljátok, mint az az önbecsülettel meg nem egyeztethető; és elhossa előre is a közjó hála-szózatát, ha érvényesítendő szavaitokat szívre tett kézzel s megfontolt észszel az üdvösség oltárán rebegitek el.

Kérni is fog a kopogtató, kérni és rimánkodni. — Ezt mind meghalljátok, de sokan elfelejtitek. — Pedig nem magának, csak nektek, a ti számotokra fogja kérő szavát fületekhez juttatni, mert ő csak azt akarja, hogy boldogok ti legyetek, elégedettek és nem panaszkodók. — Az igazság védelmét fogja kérni ő jogaitokban, igazságot és önmagatok megbecsülését!

Mielőtt pedig távoznék, zálogot kértök, mit magával vigyen küldőjének, a ti jóléteken szeretettel csüngő égi hatalomnak, hogy számot adhasson az igazakról és csalákról; — zálogot kér, hogy szavazatokat adjatok, hogy szemeitek csak egy felé tekintenek, karjaitok csak egy felé nyuladonak: önön üdvötköz.

E küldött sok ezer és csak egy: a kicsiny lelkiismeret.

E kicsitől függ éltetek nagysága, — e kicsiség ereje fogja majdan haló poraitok felett unokáitok áldó-, vagy átkozó szavait hangoztatni. — Nézzetek a tiszta lélek szemével belsőtökbe, látni fogjátok, hogy sok, nagyon sok onnan a kivetni való. — Mit a hitágazat égi szava tilt, mind, egytől egyig ott kuczorog s más onnan ki nem veti, ha csak nem önmagatok.

Ellenségeskedés és szeretetlenség, viszály és érdek-dacz ott tanyáznak sorban, most talán még csendben, de később halálos mérgű szitkokban nyilvánulva. Áldozatot fognak ezek mind keresni, áldozatot, hogy ők maguk áldozhassanak, de az áldozat önmagatok közül kerül ki, pedig ti nem ennek valók, de a közjóknak hivatottak vagytok.

Zenta tisztos polgárai! Urak saját szülőföldetek!

Már közelg a hatalom maszlagja, — már felénk nívül a hatalmasok alattomos keze, reánk kancsalít a csalfaság ferdítette szem, hogy elesábitson, hogy önmagunkon megvalázzon.

Megindult a titkos és nyílt pártoskodás, mézes szavakat mondanak a hivataltól mérgezett ajkák s ígérnek és hazudnak, hogy segedelmetekkel magasra emelítétek őket, honnan pedig iót nem várhatunk; csak gögőt és lenézetést.

Ne a rábeszélés, ne a férfiakat csufító hízlegés szabia tetteitek iránvútját, — mert önszemetek legiojban meglátja azt, ha lelketekbe tekintetek.

A lelkiismeret szent, ezt maculálni, szennyvel illetni még a hatalmasoknak sem szabad, bármiképpen megpróbálták is azt ők önmagukon. — Ezzel számolni kell, ha nem a földön, de azon túl, hol majd a túlvilági trombita vagy ébresztőt, vagy pedig takaródót harsogtat.

Közjó leeven a zászló, melynek nemzeti színeibe közüdvét, igazságot és szabadságot himez majdan kivivandó boldogságunk jutalmazó keze.

Már kopogtat a másik jövevény az ablakon: az áruló. — s azért mondtuk mindent, hogy feltudjátok ismerni a két jövevény közül az igazit, ki égi küldött s míg azt felháborodva utasítjátok ki: emezt kebleteken forrón melengessétek.

Néhány őszinte szó iparosainkhoz a helyi ipar érdekében.

Valóban elszomorító adatokkal gazdagítjuk tapasztalataink tárházát akkor, midőn általában a kisebb vidéki városok és ezek közt speciell városunk iparügyeit teszszük beható vizsgálat s lelkiismeretes és alapos tanulmányozás tárgyává.

Nem szomorú látvány-e az, midőn ily általános — mondhatni országos — érdekű, nagyfontosságú ügyek intézésénél a hivatott közegek nagy része kötelességét teljesen leróni véli a nyilvánosság megtévesztésére szánt üres szemfényvesztések hókusz-pókuszaiiban való közvetlen, vagy közvetett részvétele által s ennek örvén jogczimet vél nyerhetni a coulissák mögött folyó szegyenletes játékban, a személyeknek személyek elleni harczában saját szerény egyéniségének teljes, igen gyakran túlzott mértékben való érvényesítésére.

Az önérdemeknek a közérdek fölé helyezése kell, hogy élénk visszatetszést, erélyes tiltakozást ébresztszen a jó ügy önzetlen, igaz lelkesedéssel küzdő bajnokainál s őket kitaró, lankadatlan küzdelemre hevítse az elnyomók ellenében! — Ámde hol vannak az igaz ügy ezen, meggyőződés lelkesítette harczosai? — Iparérdemekről, iparügyek vezetéséről levén szó, az iparos-osztály kebelében kellene ezen erélyes, kiméletlen, szigorú, de igazságos bírálatot gyakorolni, hivatott ellenzéknek keletkeznie s folyton erősödve tért foglalnia, mert hisz ez érdekekben az ő legsajátosabb, nagy szólni létérdekeik vannak ajapjukban megtámadva. — S e

helyett mit tapasztalunk? — Azt a még elszomorítóbb másik körülményt, hogy iparosaink túlnyomó része a legesekélyebb ambíció, törekvés és igyekezet nélkül, fásult közönnnyel üzve iparágát — mesterségét, — a kor szellemét meg nem értve még mai nap sem kíván tudomást venni a minden téren ellenállhatlanul nyilvánuló haladás felől s figyelmére sem méltatva a kor vívmányait: az elmaradottság verseny képtelenné tevő békői közt senyvedve átkozza a kort »mely nem tiszteli a tisztas ipart.«

Az elmaradottság ezen bénító érzete természetesen magával elégedetlenné tevén az illetőt, az akarat-erő s a kellő támogatás hiányában gyámoltalanul vergődő erélytelen lélek-hiúsága tiltván beismerni saját hibáit s gyengeségeit — másban véli feltalálni a sikertelenség okát, mely minden működését s törekvését átokként üldözi. — Vak elkésredésében a társadalom többi osztályainak rója fel bűnül saját hibáit s panaszkodik elismerés és támogatás hiányáról s megvetésről ő, ki az elismeréshez és támogatáshoz való jogot maga játszotta el s a megvetésre az első impulzust ő maga adá meg, midőn tisztességes mesterségét, — ha úgy tesszük: iparágát, — mellyvel egyszersmind saját s övéinek existenciája is a legszorosabb összefüggésben van — önmaga veti meg, nem tartván méltónak azt a tovább fejlesztésre, a tökéletesítésre, s csupán mint a vas szükség kényszerítő hatalma alatt úzni kényszerített kényszer munkát minden munkakedv nélkül immel-ámmal gyakorolja.

Valljuk be őszintén: a fent rajzolt sötét kép a való színeivel van festve. — Iparosaink — túlnyomó részének — tisztelet a kivételeknek, — a legesekélyebb kedve sincs a korszerű haladás szerkerét előbbre vinni avagy csak követni is.

Nem levén meg a tagok legnagyobb részénél az egészséges, éltető szellem, természetesen hiányzik, vagy a nehéz körülmények zsibbasztó hatása következtében szunnavad a vezetőknél is, kik ismét nem rendelkeznek elegendő ambíció és tett erővel arra nézve, hogy e téren a kezdeményezést megragadva a haladás zászlója alatt csoportosulni kész kicsiny de lelkes sereg segélyével a harczt az egész vonalon megindítsák a sötétség és elmaradottság szellemei ellen.

Sulyosak e vádak, sulyosak, de — fájdalom! — igazak. Minthogy pedig igazságtalanságnak tartom bárkit is merőben alaptalan váddal illetni, a későbbiekben megkísértendem a rendelkezésemre álló adatok, a nyilvánvaló, köztudomású tények alapján igaz meggyőződéseim sugalta fenti állításaim valódiságát minden kétséget kizárólag beigazolni s nem zárkóznai el ridegen a kritikus másik, talán még fontosabb kötelességének teljesítése elől sem, kötelességszerűleg kifejtendem a kibontakozásnak szerény véleményem szerint okvetlenül követendő útját, melyen haladva iparosaink az iparügyek fokozatos rendezése által rövid idő alatt elérhetik a most még messze távolban levő célt: az iparügyekben a kor kívánalmainak mindenben megfelelő rendezett állapot állandósítását.

Távol a nagy cél, szerénynek a rendelkezésre álló eszközök; nehéz munka, nagy akarat-erő, szívós kitartás önzetlen adaadó törekvés, férfias nyíltság és minden melléktekintetek félretétele szükséges e nagy, nemes küzdelemhez, hogy diadalbér gyanánt osztatlan elismerés jutalmazza az elért célnál a nehéz harc bajnokait. — Anyagi előny helyett talán nehéz áldozatokat, nyugalom helyett terhes munkát követelend e harc a siker kivívásának zálogául; de ez áldozatok s e munka dúsán megtermik a szebb jövőben, a kötelesség teljesítés fel-emelő öntudatában és a közéletben gyümölcsöket.

Legyen bár még oly távol a cél, legyenek még oly szerények a rendelkezésre álló eszközök, rémítsék bár mily nehéz áldozatokkal a nemes harcban ellenségükkel élők s törekvéseik útjába álló gyáva kislelkűek, ne engedjenek, ne riadjanak vissza, ne ejsék porba a haladás magasan lobogni hivatott zászlaját, hanem csüggedetlenül harczolva tartsanak ki alatta, lobogtassák azt erőteljes férfi karokkal a legválságosabb küzdelmek közepette is, mert higyjék el, az a megtépett, kicsinylő megvetéssel lenézett zászló képes egyedül új életet, lelkesedést önteni a tespedt, beteges s önmagával jöhetetlen testbe s ha áldozatkész bajnokai elhullatva az utolsó csatár estével elhanyagolják a zászlót, is, megtépett foszlányai szemfedőjét képzendik nem csak a védelmében elvázottaknak, de ellenségeiknek is kik saját existenciájuk első s legfőbb postulatát döntendik meg e zászlóban, mely estében foszlányai alá temetendí a haladásnak vaksággal megvert elleneit is.

Kislelkűség, önbizalom hiánya vagy egyéb férfiatlan tulajdonságok ne álljanak gátul a nagy munka útjában, ne gyengítse az átkos visszavonás a haladás lelkes híveinek táborát; »mindnyájan egyért. s egy mindnyájaért« legyen jelmondatuk s vállvetve működjenek a haladás eszméjének diadalra juttatásán, folytonosan emlékekben tartván jeles költők Arany János e szavait:

»Mi az erő? Önbizalom!
Kedvet s hevet a munka ad:
Folyó víznek nincs semmi gát,
Halál tesped álló tavon.«

Hogy mely téren s mely irányban kívánatos — szerény véleményem szerint a gyökeres reform! annak részletezésére — a t. olvasók b. türelmét előre is kikérve — legközelebb kínálkozó alkalmak egyikét használnom fel.

Ifj. Kozics István.

Vidéki levelezés.

Ó-Kanizsa, 1891. decz. 8.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Vétlen kezeim közé tévedt az ott megjelenő »Zentai Közlöny« f. évi deczember 6-iki száma s mondhatom nagy megütközést keltett Kanizsán. — Mert a Kanizsáról írt cikket olvasva, mindenki, a ki viszonyainkkal nem ismerős, bizony azt hihetné, hogy Schmausz Endre alispánnak áldó szobrot készült emelni lakosságunk, hogy még életében imádhassa a nagy férfit, kinek érdemei még dalban is közzsájon forognak.

Meg kell vallanom, hogy Kanizsán, mint minden magyar városban sok viczes ember van, s így talán a nov. 25-ről Kanizsáról keltezett s a »Zentai Közlöny« fentebb hivatkozott számában megjelent levél is a viczcek közé volna sorolandó ha komolyan nem vicz és vicznek rossz nem volna. Mivel pedig ez a lehető legrosszabb vicz, mit emberi elme szülemelni képes lehet, inkább hajlandó vagyok azt hinni, hogy e levél nem Kanizsáról került a szerkesztői asztalra, hanem olyan parancsszóra pénzért készült valami kis izé. —

Igaz, hogy az alispán ur mult heti ittjártában »utczahosszat dal járt«, de a közt különbség van, hogy sirva, vagy örömben vigad-e a magyar, meg a közt is, hogy hogy szól az a dal. Énekeltük a »Rég veri már a magyart a teremtó« nótáját s az ünnepi transparentnek az alispán ur felé fordított részén »Isten hozott« felirat is volt látható, de a közérzület polgári csintalansága a másik felére a »Vigyen vissza« közóhajt is oda tette öles betűkkel. —

Még hál' Istennek nem vagyunk a roszban oly nagyon megrögzöttek, hogy olyan kis földi nagyságot, mint a milyen az alispán, Istenként imádjunk. — Ismerjük ő kelmét, akarom mondani nagyságát, de még jobban működését, melyvel csak szolgasereg, de nem szabad emberek közülete lehet megelégedve.

Figyelemmel szoktuk olvasni tek. Szerkesztő ur igazságos iránvu lapját s abból sok mindent megtudunk s tudjuk azt, kit tisztelünk az alispán ur személyében! Hát csak nem gondolnak oda át Zentán minket olyan rossz szomszédnak, hogy a ki Zentát, — annak önkormányzatát közigazgatásilag tönkre tette, mi azon ember szavának hitelt adva, benne minden földi rossz megváltóját s az egyedül üdvözítő tan hirdetőjét imádjuk. — Naiv lehet, a ki ilyent elhisz, legyen az szerkesztő, vagy alispán.

Nekem ugyan semmi közöm ahhoz, hogy oda át mit csinálnak, de legyen szabad egy kérdést tennem: hogy akadhat Zentán olyan lap, Zentán, hol az alispánnak ha már kabátját látják is, hárborsózás ijesztő symptomái jelentkezhettek az Isten csapásától féltő józan polgároknak, — mely

Schmausz Endrét dicsőítő cikket napvilágra hoz? — És azután ez a lap a közvélemény szöcsöve mer és akar lenni, — szégyeljük önök magukat t. szerkesztő úr, önök még nálunk, is hátrább vannak erkölcs-tisztaság dolgában! — Ne haragudjék erős kifejezéseimért, önt és a többi derék zentai polgárokat kivételnek veszem, mert hogy az említett levelet helyeslő fejbolintással kísérték legyen, el sem képzelhetem.

Láttunk mi már az alispán úrnál nagyobb urat is, meg jóval okosabbat is s így a 80 terítékű banketten felhangzott szép díkeziók szellemes szípor-kái is csak arra valók voltak, hogy megmutassuk az alispánnak, hogy tudók mi őt dicsérni, — ha — ha — ha megérdemelné. — Így az egész csak figyelmeztetés számába jöhet, hogy legyen okos és nemes, mert az emberi hatalom is mulandó levén, a zarnoki öröklétségek is könnyen elrepülhet.

Megvárom, mily hangulatot kelt jelen levelem előttem nagyra becsült olvasó közönsége előtt s ha szavaim helyeslésre találak, — nem fogok kézni becses engedelmet igénybe véve az alispán ur közvetett ténykedéseit a mi szerény körünkben, bemutatni.

Addig is ez első beköszöntőt — további folytatást ígérvé — szíves jó akarataiba ajánlvá, vagyok ismeretlen igaz mondó tisztelője s ha megengedi barátja.

K.—S.

Irodalom.

„A Hét“ jubileuma. A budapesti irodalmi körben, az Otthon asztalai mellett, hetek óta emlegetik azt a jubileumot, mely ezen a héten, az írói-nemzedék őszinte öröme, aktualissá vált: HÉT századik számának jubileumát. Körülbelül két évvel ezelőtt, 1889 novemberében, indította meg Kiss József az ő heti lapját s a legelső rózsaszínbe játszó szám, mely a Márkus Emilia arcképének aegise alatt szállt ki a világba, olyan nagy és hízegő érdeklődést keltett országszerte, mely szinte páratlan a magyar időszaki irodalomban. A két év alatt, mely lefolyt, a Hét nagy munkát végzett: az ország igazi intelligenciájának irodalmi közlőnévé lett. Az a táborok, mely a Kiss József lapjához szegődött, olvasóban és írókban egyaránt, a szellem igazi arisztokráciája. Bátran el lehet mondani, hogy a Hétben fennállása óta, egyetlen izléstelen sor nem jelent meg. Cziméhez képest az új lap modern, aktualis, gyorsanjáró. Közleményei a hét eseményeit tükrözik vissza, de nem a régi divatu szellemkedéssel, csevegéssel, s az ugvevezett minden áron való esprít-vel. A »Hét« aktualis írói igazi párisi chronicneur-ök, kik az intelligens emberek számára írnak. Gyűlölik a frázisokat, s inkább a fejüket töreik be, mint Kozma Andor mondja a mai jubilaris számban. S a mi a lapnak egyik főérdeme: már eddig is több új, kiváló tehetséget fedezett fel s ismeretlen, de nagy jövőjű embereket vezetett be az irodalomba. Persze, hogy rajtuk kívül úgyszólván az egész magyar irodalom a »Hét« mellé állt; Jókai Mórtól Szaboleska Mihályig alig van magyar író, ki a Hét-nek nem munkatársa s kinek neve a két eddigi évfolyamaiban előnem fordul.

Az utolsó, jubilaris szám terjedelmesebb, mint a többi és szellemesnél szellemesebb közleményekkel van telítve. Jókai Mór a magyarok bécsi házát ismerteti az ő megkapó, kedves modorában. Mikszáth Kálmán, egy lealkonyodó napról ír, egy volt miniszterről, ki lassanként lejárt magát. Rákosi Viktor pompás humorral írja le, hogyan csinálják a Hét-et. Nincs olvasó, akit ez az ötletes, vidám cikk meg ne kacagtatna. Dóczy Lajos a »Pázmán lovag«-ból közöl két gyönyörű verset, melyekből már szinte előre kiérzik a zene. Herczeg Ferenc »Mírjam« czimmel ír egy mesét a fin de siècle korából.

Itt van a Hét saját neveltjének: Kóbor Tamásnak egy mély és poetikus meséje az éjszaki és déli sarkról. Munkácsy Kálmán A nagy Galeotto czimmel ad egy érdekes, egészen modern történetet. A novellák közül való a Szűry Dénes színes vázlata az Agglegény-telepről. Ez a cikk ép olyan eleven, tarka, mint a szerző nagy feltűnést keltett műve, melyet a Riviéráról írt. Gróf Vav Péter Flórenczrol ad csinos képet, míg Pekár Gyula egy kísérteties történettel szerepel, Szokolay Kornél a nő orvosokról írt figyelemreméltó cikket, míg Földes Béla, az egvetem jeles professzora, politikai apróságot küldött. A kiténő menunok nem utolsó része Kassai Vidor aphorizma gyűjteménye. A népszínház kiténő komikusa ugyanis, a milyen kacagató a szinpadon, ép olyan sötét pesszimista az életben. Itt van a Nogall Janka egy szép meséje s Fenyő Sándor, a Magv. Hirl. szerkesztőjének redaktori tizparancsa. Költeményeket a Hét jubilaris száma Nógrádi Pap Gvulától, Kisfaludy Atalától, Makai Emilől, Ábrányi Emilől, Jakab Ödöntől, Lipcsey

Ádámától, Inczédi Lászlótól, Várady Antaltól, Palágyi Lajostól, Barna Izidortól közöl. Külön kell kiemelni a Szalay Fruzina bájos versét, melynek Tündő napok a czime. Ezt a nagytehetségű fiatal asszonyt, a Kisfaludy Atala leányát, a Hét födözte föl legelsőbben s a Hintán című első verséről ma is beszélnek az irodalomban. Ki ne feledjük a Bojtorján krónikáját a száműzött bookmakerekről. Talán ez alkalommal elárulhatjuk, hogy e név alatt Ambrus Zoltán rejtőzik, ki a magyar irodalom legnagyobb talentumai közül való s 5 vagy 6 név alatt is gyönyörködteti a Hét olvasóit. Balogh Pál az orosz éhínségről ír. Van a füzetben számtalan apróság, aktualis cikkek a műtárlatról, a legújabb irodalmi eseményekről, referáda a legújabb szineloadásokról, talányrovat stb. A czimlapon egy bájos csoportozat nyolcz igazi beautét tüntet föl az arisztokrata családok köréből. Ez valószínűleg minden hölgyet érdekel.

A jubilaris számból, mely 3¹/₂ iv tartalommal jelent meg, mutatványszámot kívánatra mindenkinek küld a Hét kiadóhivatala, Erzsébet-körut 6.

Tábori Róbert »Átalakulások« című legújabb regénye jelent meg a napokban a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatalának kiadásában. Nem szorul Tábori e regénye dicséretre, megjegyezzük azonban, hogy jelen műve a legsikerültebb alkotásai közé tartozik. A mű a »Képes Családi Lapok« szokásos díszes kiadásában jelent meg, minden könyvkereskedésben és a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatalában 1 frtért kapható.

Ha hozzáteszük még azt, hogy a »Képes Családi Lapokban« évenként négy ily regény jelenik meg, továbbá azt, hogy a »Képes Családi Lapok« előfizetője a fél évi 2 frtnvi előfizetési összeget 30 kr. csomagolás és pósta díjjal együtt egyszerre beküldi ugy ugyanolyan 2 regényt kap jutalmul ing van következképp bekell látnunk azt, hogy a »Képes Családi Lapok« oly kedvezményben részesíti előfizetőit, holott annak nagyon küzdenie kell, hogy utat törjön egy magyar család asztalához. Részünk-ről úgy a kiténően szerkesztett »Képes Családi Lapokat«, valamint a kiadásában megjelenő regényeket a legjobb lelkiismerettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára: Egészévre 6 frt. félévre 3 frt. Kiadóhivatal Budapest Nagy korona u. 20. sz.

CSARNOK.

A szabadságharc kiáltványairól.

(Folytatás.)

Nem evett, nem ivott, nem pihent serege, s egyfolytában Kérig futott Abauj megyében. Késő éjjel vonult át Tályán, Szántón, dobszó-zaj nélkül, nem háborgatva kevélyen az előjárókat, mint szökökhöz illik. — Serege kedvetlen, levert, 40 szekér vitte sebesültjeit. —

A mi hadunk tüstént követte ma, s Szántón, Tályán, s Golopon hál. Magam maradtam itt a tömördek élelmi, szállitmányi, és sok hullongó emberek miatt.

Történetek nevezetes esetek is. A huszárok tegnapelőtt rohantak a félködben, és hirtelen körülveszik Schlicket, és táborkarát. Schlick hüvelybe dugja kardját »eljenek a magyarok« kiáltja, üdvözli a huszárokat, ő a huszáruhába öltözött, a huszárok, becsületes lelkökkel, a magyar hangra és ruhára meghökkenetek, megszelidültek. Míg a barátkozás folyt, jött a vasas csapat, és Schlick, a ravasz, megszabadult. Egy segédtsit volt a huszárokkal, azt Schlick meg is csókolta, de a csók vizsgálat alá vétetik.

A tegnap előtti cselet megirtam, melynek hő-sét, a család őrnagyot, Takács István levágta.

Tegnap pedig Kisfaludon hasonló történt. Egy századunk félig véletlen egy ágyu-telepre ment, bukkant, és egy osztály ellenre. — Az ellen-parancsnok »lábhoz« parancsolt. Megadta magát. Baráti szót emlegetett, kapitányunkkal kezét fogott. Következett volna a lefegyverezés. De hirtelen támadást parancsolt az ellcn, a mieink elvesztették a becses foglalást. A vigyázatlan és hiszékeny kapitány alkalmasint áldozatul esik. — Ez is vizsgál-tatni fog.

A magyar még mindig nem bir lenni sem ravasz, sem álnok, sem nagylelkűtlen.

Nem értéktelen az a proklamáció sem, a melyben Kossuth a fehérmegyeieket a következőleg buzdítja honvédek állítására.

A haza bizonyos megmentése végett 30,000 főnyi magyar tartalék seregre van még szükségünk. Ezt önkénytesekből akarom kiállítani, és ügyes tábornokoktól segítve magam személyesen vezérelni. Szolgálati kötelezettsége e tartalék seregnek addig lesz csak, míg a muszkákat hazánk földéről ki nem

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbíró 10450 és 9800. sz. számú végzése által **Nanv Alfréd** és **Buza János** végrehajtók javára Nékám Gyula ügyvéd, mint **Kövesdi Géza** szegedi lakos részére kirendelt ügygondnok és **Kövesdi Géza** zentai lakos ellen 2000 frt tőke, ennek 2000 frt után 1891. év aug. hó 30-tól, 750 frt után 1891. mártius 1-től számított 6% kamatai és mindkét ügyben eddig összesen 91 frt 60 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 782 frt 80 kr-ra becsült szoba butorok ágynemű, fehér nemű 2 garnitúra, 1 zongora és egyéb álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 11347 és 10005 sz. kiküldést elrendelő végzés folytán a helyszínén vagyis **Zentán Kövesdi Géza vtjtást szenvedőnek tóparti utcza lakásában laendő eszközzésére 1891-iki évi December hó 18-ik napjának dél előtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megiegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.**

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán 1891-ik évi december hó 2 napján.

Rácz István

kir. bírósági végrehajtó

1-1

Kézi-zálog árverés.

A **TAKARÉK- és HITEL-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy kézi-zálog osztályában elhelyezve levő s 1891. évi augusztus 31. óta nem rendezett

kézi-zálog tárgyak

1891. december 24-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen eladatni fognak.

Zenta, 1891. december 10-én.

A **takarék- és Hitel-részvénytársaság** igazgatósága.

2-1

! Karácsonyi és újévi ajándékok!

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy áruházamban

karácsonyi és újévi ajándékokul

alkalmas cikkek, u. m.: mindennemű fekete gyapjú anyagok, angol és francia ujdonságok, selyem árúk, téli kendők és barchettek, mindennemű női divat kelmék stb. stb. dús választékban kaphatók.

Hirschenhauser Manó
Zentán a főtéren.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste von fl. 1.40

bis. fl. 7.75 P. Meter (18 Qual.) — versendet robena und stückweise porto- und zollfrei das fabrik-Dépót **G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10. kr. Porto.

kergetjük. Minden ember 20 forint foglalót kap, ruházatja, díja, ellátása — mint a többi hadserege. Mint mondtam: vezére, Atyja magam leszek. És hiszek Istenben, e sereg lesz szabadságunk biztosítója mindennemű viszály és veszély ellen. Ohajtanók látni e seregnél egy pár ezer fehérmegyei magyart. Számíthat-e? s menniben számíthat a nép hű szolgálója, Kossuth Lajos, Fehérmegye népére, hogy őt e vállalatban elősegítik. Mondják meg ezt a népnek nevében; írják össze falunként az önkényteseket, menjenek maguk hazafiúi példával előre, ne hagyják el az erőfeszítésben kormányzókat. Hiszek Istenben, ez az utolsó áldozat lesz a szabadságért, melylyel — mint az aratást — Isten csak munka után ad.

Legújabbán megkapta a kiállítás azt az érdekes kiállítványt, a melyben magyar francia és német nyelven 1805 febr. 28-i kelettel Szalay László és társai a magyar száműzöttek nevében, mint a magyar nemzetnek oly fiai, a kik egyedül vannak abban a helyzetben, hogy tökéletes szabadsággal nyilatkozhatnak a világ minden nemzetének színe előtt, védelmére kellnek a jogtalanul leigázott hazaszent ügyének s tiltakoznak az üldözések, vagyonelkobzások, számkivetések és kivégzések ellen.

Szalay Lászlón kívül aláírták e tiltakozást Prágay János ezredes, Fornét Károly őrnagy, Hamvassy Imre őrnagy, Radnics Imre százados, T. Wimmer A. G. volt teljhatalmú megbízott a porosz udvarnál és Damburgh Ede Tivadar teljhatalmú megbízott az egyesült amerikai államok kormányánál.

r. lev.

Különfélék.

Szerkesztői hivatalos órák mindennap d. u. 3—5-ig tartanak, mely időben lapunk szerkesztője a lap érdekében hozzát fordulóknak rendelkezésre áll. Közleményeket lapunk legközelebbi számára csütörtökön d. u. 5 óráig fogad el — a szerkesztőség.

Lapunk egyes számai a szerkesztőségi irodában, vagy Buchwald József úr dohány nagytözsdejében kaphatók 10 krajcárjával.

Karácsongi számunk a rendesnél dúsabb tartalommal fog megjelenni, miért is ezennel felkérjük mindazokat, kik abban valamit közölni ohajtanak, miszerint dolgozataikat legkésőbb e hó 20-áig hozzánk juttatni sziveskedjenek.

Előléptetés. Vojnits Guidó N.-Kiskindai kir. járásbíró albirót Ó felsége a király a magy. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére az orsovai kir. járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki. Gratulálunk!

Helyettesítés. Aradszky Ulászló, volt adai aljegyző, utóbb t.-földvári helyettes jegyző, Ó-Becseré helyettes adójegyzőnek neveztetett ki.

Kitüntetés. Geiger A. Mór szabadkai földbirtokos egy zeneszerzeményét ajánlotta föl Ferdinánd bolgár fejedelemnek, a miért ez a bolgár polgári érdemrend ezüst kereszjével tüntette őt ki.

Városunk egyik legélénkebb forgalmú utcája, az Eugen utca, melyen főleg heti vásárok alkalmával egész kocsikaravánok vonulnak szakadatlan sorokban az ezen utcában levő Heszler és társa-féle gőzmalom — és az ugyanezen utcában és környékén fekvő magtárokhoz és onnan vissza, az erős őszi napokban, még a jelenlegi, viszonylag eléggé száraznak mondható őszben is, valóságos sártenger, mely végpusztulással fenveget minden fogatot, szerszámot a minthogy néhány ízben volt is alkalmunk gyönyörködni egy-két szerencsétlenül járt fogat kinos vergődésében, melyek legjobbjá igyekezetők dacára sem voltak képesek szabadulni a sártenger barátságosan ölelő karjai közül. A piac közvetlen közelében, egyik legnagyobb forgalmu helyen talán még sem lenne szabad ily hosszú időn át megtűrni a feneketlen sártengert, nem különösen akkor, ha — mint ezen esetben — az illetékes körök figvelme a környék lakosai által már régóta felhíva lett e botránnyos és türehtelen állapotra. — Mi úgy vagyunk értesülve, hogy e tárgyban már hónapokkal ezelőtt egy kérvény nyújtott be a közgyűléshez, melyben a megfélelő intézkedések sürgős megtétele kéretett. E kérvény azonban azóta még csak tárgyalva sem lett, hanem — úgy látszik — valamelyik bizottsághoz utasítva annak kegyét várja, hogy tulajdonképeni illetékes foruma elé kerülhessen. — Ha már e kérvény, sorát el nem kerülhetve, kénytelen a bizottságok torturáját végig szenvedni, legalább a legszükségesebb intézkedések megtételére kérjük az illetékes közegeket, hogy a jelenben botránnyos állapot végrehaláha megszünjék az ezen utcán át közlekedő fél város állandó botránnyos köve lenni.

Érdekes estének néz elébe közönségünk. Leon tanár, akadémiai festész átutazólag szombaton

és vasárnap este Farkas Orbán vendéglőjében két előadást tart. A szerkesztőségünkben felmutatott s róla szóló hírlapi közlemények arra engednek következtetni, hogy a közönség élvezetet fog találni Leon ur mutatványában. A műsor igen változatos és három szakaszban mintegy 30 különféle kép kerül a szem elé, köztök a hírnévre vergődött II. Lajos kék sziklabarlangja. A műsor aképp van összeállítva, hogy azt a legdistingváltabb izlésű hölgyek is bátran s élvezettel nézhetik végig.

Mikor szép a nő? Hafiz a halhatatlan perzsa költő, következőleg határozta meg a női szépséget: Négy dolognak feketének kell lenni a nőnél: a hajnak, a szempillának, a szemcsillagoknak s a szemöldöknek: négynek fehérnek: a kéznek, a szemtengerének, a fogaknak és a bőrnek: négynek vörösnek: az ajkaknak, a nyelvnek, az arcnak és a foghúsnak: négynek gömbölyűnek: a fejnek, az előkarnak, a lábikráknak, a nyaknak: négynek hosszúnak: deréknek, az ujjaknak, a karoknak és láb-száraknak; négynek szélesnek: a homloknek a mellnek, a csipőnek, a szemeknek; négynek finomnak: a szemöldöknek az orrnak, a bőrnek és ajkaknak; négynek kicsinek: a füleknek, a kebleknek, a kezeknek és lábakkak.

Karácsony és újévkor mindenkinek alkalom nyílik családját és barátait ajándékkal meglepni. Ily ajándéknak igen czélszerű tárgy díszmübutor ügymint virágállványok, dohányzó, vizit, olvasó, íróasztalkák és több e féle nippék, mely tárgyakat dús választékban, olesó áron raktáron tart Zentán a főtéren (Wuits Ánó féle házban) levő buroraktárban **Wéber Károly** butorgyáros, ki elfogad kézi munkákat felhúzásra, melyek saját kárpit és díszítő műhelyében legizlésesebben készítettnek el.

Nyiltér. *)**Nyilatkozat.**

A »Zentai Közlöny« múlt hó 22-iki számában »ki a vétkes« címet viselő vezércikk jelent meg, botránnyosan vissza élve a Themis istennő jelével, a menniben alírott csekélységemnek úgy hivatalos ügyködésünre, a mely mindenkor teljes erőmből városom jólétére volt irányulva, valamint családi beléletem szemérmetlen megtámadására irányul. Vakmerően az igazság mérlegét jegyzi galád, és hazug cikke alá. Valóban meg áll az esze egy önértetes embernek ennyi vakmerőségen.

A mint tudomásomra jutott a mérlegjeggyvel ellátott cikik írója egy okmányhamisító himpellér, a ki első sorban szégyenére válik annak a testületnek, a mely hívatva van legelső sorban az ország-nak jó polgárokat nevelni; már pedig oly tanító, a ki tanítói állását csak mellékesnek tartja — a menniben idejének legnagyobb részét bor, kártya és szoba cziczáknál tölti (tanúk erre Homay és Píros.) nem lehet képes azt a zsenge ifjuságot a becsület, a tisztesség szép erényeire tanítani.

A cikkiró engem számár és tivornya hősnek nevez. Órála csakugyan elmondható, más szemében meglátja a szalkár, magáéban pedig a gerendát nem.

Föltéve, de meg nem engedve, hogy becsületipró és rágalmazó állítása valóságon alapulna, akkor sem volna annvíra megrovandó és oly szigorúan bírálendő, mint nála, a kinek mint tanítónak példát és mintaképet kellene nyújtania a józanság és tisztesség tekintetében. Igaz az a régi mondás ellenséged becsületes és tisztelt legyen, hogy gyűlölhessd.

Ez ennél a gaz cikkirónál igen igazságosan alkalmazható.

Ha ez az indigena, vagy szülővárosom szokásos kitételét használva, gyütt—ment, korcsmahós, — striczi, a tisztesség olyan fokán állana, hogy kutyakorbácsomat a hátán megtánczoltassam, rég megtettem volna, de azt a korbácsot, a mely kutyám dresszirozására szolgál, nem piszkolhatom be ilyen ember megkorbácsolásával.

Az pedig, hogy nóm, vagy a gazdaszónvom, amint az a gaz cikkiró nevezte — a bizottsággal tivornyázott s azután a pénzt a kötőjében vitte haza — hazugság!

És még a cikkiró állítását be nem bizonyítja, — becsületes és himpellér gaz. S jegyezze meg az a gaz cikkiró, hogy más házi szentélyébe ne avatkozzék.

Ennyit az igazság érdekében szükségesnek tartottam Zenta város közönségének tudomására hozni, hogy a múlt hó 22-én Themis istennő jeggyével ellátott vezércikket kellő értékére leszállítsam.

Befejezésül megjegyzem, hogy a megindított fegyelmi eljárás eredményét nyugodtan várom.

Zentán, 1891. december 9-én

Gombos Zsigmond s. k.

*) E rovat alatt közölttekért a felelőség a beküldött Szerk. terhel.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY!

A Zentán fennálló TAKARÉK- és HITEL-RESZVÉNYTÁRSASÁG-nál betöltendő

könyvvezetői és könyvvezető-gyakornoki

állásra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A könyvvezető javadalmazása az első évre 700 ft. E fizetés a második év január 1-től évenként 50 ftal emelkedik mindaddig, míg az az évi 900 ftot el nem éri, mely esetben a fizetés állandósítottatik. Tisztviselői próba időül egy év kötetlik ki, melynek sikeres betöltése után a megválasztandó ezen állásban végleg megerősítettmi fog.

A könyvvezető-gyakornoki állás javadalmazása a váltó, körvény, jelzálogkötvény és kéziraltog jegyek kiállításá után darabonként úgy a kiállítás, mint a meghosszabbítás alkal-mival az igazgatóság által megszabandó összegben szedendő irásdij.

A könyvvezetői állásra pályázók kérvényükhöz csatolni tartoznak keresztlevelelőn kívül elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányokat s kijelenteni, hogy mily módon késznek letenni az ezennel 2000 ftban megállapított tisztviselői ovadeket. Az állás értesítés után azonnal elfoglalandó, a fizetési igény azonban csak 1892 évi január 1-től lép életbe.

A könyvvezető-gyakornoki állásra pályázók életkorukat és elméleti, — esetleg gyakorlati képzettségüket tartoznak igazolni.

Mindkét állásra a pályázatok 1891 évi december 18-ig Kozics Aladar intézeti v. igazgatóhoz nyújtandók be.

Zenta, 1891 december 7.

A TAKARÉK- ÉS HITEL-RESZVÉNYTÁRSASÁG

igazgatósága nevében

KOZICS ALADAR s. k. v. igazgató.

2—1

Gyermekjáték raktár!

HEISZLER ALADÁR

norinbergi-, rövid-, kész-, fehérnemű-, diszmű- és divat
kereskedése ZENTÁN a főtéren
* HEISZLER FERENCZ UR HÁZÁBAN. *

Karácsonyi és újévi ajándékok!

Tisztelettel értesitem t. vevőimet és a n. é. kö-zönséget, hogy a közelgő karácsony és újévre ugy a
gyermekjátékok mint ajándék-tárgyak
dus választékban megérkeztek és azokat a lehetőségig legolcsóbb árak mellett bocsájtom rendelkezésre.

Különös figyelembe ajánlom:

Különféle doboz játékaimat,
hajás mache-bábokat
valódi francia törhetlen bábokat,
hintalovakat, bábkoscsikat,
* különféle állatokat *
egyeb butordarabokat.
GYERMEK BÖLCSŐKOSCSIKAT,
karácsonyfadiszkek és csillárokat
és számos itt mind fel nem sorol-ható olcsó és mulattató gyermek-játék-tárgyakat; nagy választéku
norinbergi-, diszmű-, bőr-,
BRONZ-, CHINAI EZÜST-,
valódi tajték- és borostyánkő
alkalmi ajándék-tárgyakat;
legjobb gyártmányu és szabásu
FÉRFI-INGEK.

Gallérok, kézellők,
selyem nyak, és zsebkenők.
uti bőröndöket.
valódi Atkinson, Lohse
Pinaud és Mauson-féle
illatszerek, szappanok,
és fonasztákat,
férfi-, női- és gyermek
kesztyük- s harisnyákat,
Jäger tanár-féle alsó-
ingek és nadrágokat
leány és fiu alsó ruhák
férfi-, fiu- és gyermek-
sapkákat,
és számos itt fel nem
sorolható tárgyakat.
Fehér és színes
KÖTŐ-PAMUTOKAT.

Teljes tisztelettel

Heiszler Aladar.

3—1

Boszniai szén
1 FRT 70
krjával m.-m.ként
özv. Tésits Sándorné
urnónél
kapható.

A
LEGLCSOBB magyar NAPILAP

„MAGYAR FÖLD“

KÖZGAZDASÁGI ÉS POLITIKAI NAPILAP
TELIESEN FÜGGETLEN PROGRAMMAL
SZERKESZTIK
LÖCHERER ANDOR és KORMOS ALFRÉD

A Magyar Föld bel- és külmunka-társai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt

A „Magyar Föld“ előfizetői
a lap ingyenhirdetési rovatát
nagy sikerrel használják.

KÜLÖNBÖZŐ MELLÉKLETEK.

Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld
a „MAGYAR FÖLD“ kiadóhivatala
Budapest, Erzsébet-körut 21. sz.

—6—1

KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő heti lap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Árpád.**

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

a „Hölgyek Lapja“ című divatmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A »Képes Családi Lapok« című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írónők támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Dánó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédi László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértesy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotav Ákos, stb.; Beniczki-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevesiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike stb. stb.

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a leg-ujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melyben hölgyeinket be ne avatná.

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, homoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, koczka- és ponttalányokkal és szóréjtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfize-tési összeget 30 kr csomagolási postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetésiösszeget egyszerre beküldi, annak elisme-résül **egy diszes emlékkönyvet** küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető **postautlványon minden postahivalal- és minden könyvkereskedésben.**

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadó-hivatala Budapest, Nagykorona-utca 20 szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.